

**SKOLPORTENS PUBLIKATIONSSERIE FÖR
DOKUMENTERAT UTVECKLINGSARBETE**

**LEKA FRAM ETT LIV,
LEKA FRAM EN SORG,
LEKA FRAM EN TRÖST**

Att använda lek och rollspel i
elevers möte med klassisk poesi

FÖRFATTARE:

Martin Flodkvist Hjort

SKOLPORTEN

UTVECKLA SKOLAN

3/2025

SAMMANFATTNING

UNDER VÅREN 2023 genomfördes ett projekt med årskurs åtta i ämnet svenska som syftade till att hjälpa elever att närma sig klassisk poesi. Genom rollspel fick eleverna under lekfulla former närläsa, högläsa och diskutera Karin Boyes diktning. Arbetet visade goda resultat, i form av hög kvalitet på elevernas arbete och ökat intresse för poesi.

Martin Flodkvist Hjort är lärare i svenska och engelska i årskurs 7–9 och arbetar på Myrsjöskolan i Nacka. E-post: martin.flodkvist@nacka.se

Denna artikel har den 27 januari 2025 accepterats för publicering i Skolportens artikelserie för dokumenterat utvecklingsarbete.

Fri kopieringsrätt i ickekommersiellt syfte för kompetensutveckling eller undervisning i skolan och förskolan under förutsättning att författarens namn och artikelns titel anges, samt källa: Skolportens artikelserie. I övrigt gäller copyright för författaren och Skolporten AB gemensamt.

Denna artikel är publicerad i Skolportens serie för dokumenterat utvecklingsarbete, "Utveckla skolan": www.skolporten.se/forskning/utveckling/

Aktuella Författaranvisningar & Skrivregler:
www.skolporten.se/forskning/skolutveckling/skolportens-utvecklingsartiklar/

Vill du också skriva en utvecklingsartikel? Mejla till redaktionen@skolporten.se

INNEHÅLL

INLEDNING	7
SYFTE, FRÅGESTÄLLNING, METOD OCH GENOMFÖRANDE	9
Syfte och frågeställning	9
Metod och genomförande	9
RESULTAT OCH DISKUSSION	13
REFERENSLISTA	15
APPENDIX	17
Bilaga 1: Litteraturlistor	17
Bilaga 2: Utvärdering	17
Bilaga 3: Resultat av utvärdering, samt provresultat	18

INLEDNING

I BARNKONVENTIONEN (UNICEF SVERIGE 2024) slås barns rätt till lek fast. Också Lgr22 (Skolverket 2022) lyfter fram lekens roll för elevers kunskapsutveckling, särskilt för de tidiga skolåren. Jag är övertygad om att också äldre elever betjänas av att skolan ibland känns som en lek, där bedömning inte står i centrum. Kanske kan lek och kunskap kombineras också i högstadiet?

Enligt samma läroplan ska skolan rusta elever med kunskaper ”nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem” (Skolverket, s. 12). Vad egentligen nödvändiga kunskaper är går att diskutera och skiljer sig mellan skolämnena, men i svenskämnet står orden i centrum. Vilka ord är egentligen nödvändiga för svenskar? För många människor finns i orden, i poesin, en tröst. Vid viktiga tillfällen i livet finns dikten där och höjer tillvarons sublimitet så att den matchar stundens allvar. Svenskämnet är sålunda, konstaterar jag, skolans främsta möjlighet att låta elever möta och öva på det tillfälle då en dikt kan utgöra en chans att agera som en sann samhällsmedborgare: ge någon annan bekräftelse, glädje eller tröst. Detta blir min ingång till leken.

SYFTE, FRÅGESTÄLLNING, METOD OCH GENOMFÖRANDE

SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

VARFÖR SKA ELEVER läsa klassisk poesi? Jag har en stark tro på vikten av gemensamma referensramar och läs-upplevelser för att skapa en vi-känsla och för att öppna dörrar i samhället för eleverna. Abramowicz (2024) uttrycker i en ledare i Göteborgs-Posten en liknande tanke om möjligheterna med en svensk kanon:

Standardverk, inom allt från musik till litteratur och konst, som alla förväntas känna till – även om ingen faktiskt säger det. Det är mer egalitärt att öppet konstatera vilka verken är, och att de är nyckeln till att begripa landets kultur. Då ger man fler möjligheten att förstå sig på några av det svenska samhällets

många uttalade koder, som är osynliga för insiders men fullkomligt uppenbara för den som står utanför. (Abramowicz, 2024)

Att känna till svenska diktare, kunna några versrader eller veta exempelvis vad som avses när någon i mjugg mumlar “Jojo, det gör ont när knoppar brister”, där tror jag vi har nycklar till innanförskap.

Syftet med denna artikel är att beskriva ett projekt jag genomdrivit där mina elever mötte klassisk diktning i en skenbart lekfull kontext. Min centrala fråga blev därmed: Kan lek och rollspel vara ett stöd i mötet mellan elev och klassisk poesi?

METOD OCH GENOMFÖRANDE

I EXAMENSUPPSATSEN “ROLLSPEL som didaktiskt verktyg inom samhällskunskap” söker Mukka Nordlund och Wall (2020) efter mönster i den litteratur de läst om rollspel i skolan. De finner att en gemensam beröringspunkt är att rollspel bevisat skapar motivation bland elever. Olika former av rollspel är inget nytt inslag i svenska klassrum. Inom just svenskäm-

net har lek och rollspel inte haft en lika framträdande roll, även om det naturligtvis förekommit. Jag ville nu undersöka om lek i form av rollspel kan skapa motivation hos eleverna att lära känna ett viktigt svenskt författarskap och närma sig en förståelse för den roll som poesi kan spela i människans liv.

Hur skulle något sådant praktiskt se ut? Vägled-

ning fick jag av Heath och Alfredssons text ”Upplevelsebaserat lärande” (2006) där en blandning av rollspel och lek kallad ”simulering” presenteras så här:

Simuleringar är en sorts pedagogiska övningar i vilket deltagaren medverkar i en simulerad, fiktiv kontext. (...) Den simulerade kontexten syftar till att förenkla och tydliggöra ett verkligt fenomen eller en verklig företeelse. Genom att arbeta och utforska simuleringens fiktiva situation skapas förutsättningar för att dra paralleller och återkopplingar till det verkliga fenomenet eller den verkliga företeelsen. (Heath & Alfredsson 2006, s. 5)

Min förhoppning var att simuleringarna (eller rollspelen som jag ändå väljer att kalla dem i denna text) skulle kännas som en blandning av lek och allvar. En förenklad situation som i stunden känns lekfull, kanske till och med lite fänig, men med en kärna av allvar.

Under projektets gång, fyra veckor under vårterminen 2024, med tre lektioner à 50 minuter per vecka i årskurs åtta, skulle tre riter som ingår i många svenska medborgares liv simuleras: namngivning, bröllop och begravning. Jag bestämde mig tidigt för att Karin Boyes liv och dikt skulle stå i centrum. Hennes dikter tillhör Sveriges absoluta klassiker och har en såpass bredd att de läses vid alla tre av dessa ceremonier. Det finns också en mångårig tradition av att läsa Boye i svenska skolor, en tradition som jag gärna knyter an till.

Under projektet varvade jag föreläsningar om Boye, hennes liv och samtid, med rollspel och diktstudier. Ingången till dikterna var ofta den ceremoni som jag knöt den till. Alltså, varför läses denna dikt på dop/bröllop/begravning? Vi gick igenom dikterna versrad för versrad, med förklaringar av diktbegrepp, ord, stilfigurer och liknande. Alla elever hade varsitt dikthäfte som jag själv satt samman med utvalda dikter av Boye. I den kunde eleverna göra anteckningar direkt på diktraderna. Jag lyssnade på elevernas tankar om dikten och nyanserade därefter med mina egna. Jag använde läroboken ”Magasinet – svenska författare” (Sonnert 1999) till mina föreläsningar, introducerade och fördjupade lärobokstexten innan eleverna själva fick läsa och besvara instuderingsfrågor.

Lektion 1: ”Till någon som är mycket ung”

Projektets första lektion inleddes med att vi tittade på den klassiska bilden av en ”ålderstrappa” och diskuterade livets olika skeenden. Vi pratade om dop

och namngivningsfester, koncept som eleverna förstods kände till. Jag berättade att dikter ofta läses vid detta tillfälle och eleverna får diskutera följande frågor:

- ★ Vilken typ av dikter tror ni man läser på ett dop?
- ★ Vilka teman/ämnen behandlas?
- ★ Vilken känsla?
- ★ Vilken stil?

Eleverna utrustades sedan med ett häfte där jag samlat traditionella dopdikter (se bilaga 1). Jag läste några av dem högt och lade särskilt fokus på Boyes (2019) ”Till någon som är mycket ung” som vi (med vi avses fortsättningsvis artikelförfattaren tillsammans med eleverna) tillsammans. Fokus lades på Boyes ordval, där det ömtåliga, det skira och sköra, lyftes fram. Lektionen gick sedan in i leken. Plötsligt tystade jag eleverna och sade att ett mirakel skett: liv hade uppstått! Eleverna ombads känna efter under sina stolar, där jag placerat varsin klippdocka: en bebis att ta hand om under projektet. Denna figur, förklarade jag, skulle eleverna nu följa från vaggan till graven.

Efter denna okonventionella ”födelse” fick eleverna i uppgift att hitta en dikt i häftet som de tyckte om och jag förklarade att vi senare under veckan kommer att rollspela ett dop, där sex elever ur klassen kommer att framföra dikter. Rollspelet kommer sedan, förklarade jag, att utökas med ett bröllop och en begravning och att alla elever kommer att läsa upp en dikt vid något av dessa tillfällen. De fick sedan välja dikt och skriva av den noggrant. Sex av eleverna anmälde i slutet av lektionen att de ville läsa sin dikt på ”dopet”.

Lektion 2: ”I rörelse”

”I rörelse” är en av Boyes (2019) allra mest kända dikter och vissa hävdar att den handlar om att ta sig an världen, att aldrig nöja sig, att alltid söka vidare. Vi spenderade en stor del av lektionen med den. Eleverna fick diskutera vad som är skillnaden mellan en ”mätt” dag och en dag ”av törst”, vad det är för resa Boye skriver om och varför denna dikt, så olik de övriga i häftet med dopdikter, ändå är populär på dop. Andra delen av lektionen övade eleverna på att högläsa dikt med känsla, utifrån mina instruktioner om tonläge, melodi, rytm och kroppsspråk. Eleverna fick till sist i läxa till nästa vecka att lära sig ”I rörelse” utantill.

Lektion 3: Rollspel 1: Namngivningsceremoni & "Ja visst gör det ont"

Nu var det dags för vårt första rollspel: namngivningsceremoni. Eleverna, som bar valfri klädsel, välkomnades in i salen till tonerna av Cornelis Vreeswijks (1980) "Turistens klagan" och därefter hade vi ett program där musik och en namngivningsceremoni blandades med elevernas recitation av utvalda dikter.

Efter rollspelet utrustades klippdockorna med ögon, öron, näsor, munnar, kläder, vilket skulle symbolisera en yttre personlighet. "Bebisen" blev nu en tonåring och vi läste och analyserade Boyes (2019) dikt om förändring och tonår: "Ja visst gör det ont". Detta utifrån frågeställningen "Vad finns det för likheter mellan att vara ung och vara en blomknopp?". Vi jämförde dikten med "I rörelse". Jag frågade eleverna vilken av dikterna de trodde skrevs först och lät dem prova att motivera sina svar. Därefter förklarade jag att "I rörelse" skrevs åtta år före "Ja visst gör det ont" och att man kan ana att Boye under de åren kan ha gått från ungdomlig optimist, till medelålders realist. Man kan tolka dikten som att Boye erkänner att ja, livet är ett äventyr, men utveckling och förändring, "en dag av törst", har sina egna utmaningar.

Lektion 4: "Morgon"

Vecka två planerade vi för bröllop. Eleverna fick diskutera samma frågor som inför dop: Vilken typ av dikter tror ni man läser på ett bröllop? Vilka teman/ämnen behandlas? Vilken känsla? Vilken stil?

Jag hade återigen skapat ett dikthäfte, denna gång med poesi som passar bröllop (se bilaga 1). Vi analyserade tillsammans Boyes (2019) dikt "Morgon". Det är en positivt laddad dikt, där Boye ger liv åt solen som kryper in genom en fönsterruta och väcker diktarjaget som vilar bredvid sin älskade. Vi analyserade dikten utifrån begrepp som besjälning, upprepning och bildspråk, samt diskuterade den effekt dessa poetiska grepp får för läsaren. Därefter fick eleverna välja och skriva av en dikt de tyckte om. Sex nya elever anmälde slutligen att de ville läsa sina dikter på nästa rollspel.

Lektion 5: Föreläsning om Karin Boyes liv (del 1)

Veckans andra lektion var en föreläsning om Karin Boyes liv och diktning, där jag följde upplägget i läroboken "Magasinet – Svenska författare" (Sonnert,

1999) som eleverna hade tillgång till under projektet. Första delen tar upp Boyes barndom och relationen till föräldrarna, hennes kristna tro och hur den krockar med hennes bisexualitet, livsglädje och dödslängtan, samt hur allt detta speglas i hennes diktning.

Lektion 6: "Från en stygg flicka"

Tredje lektionen lekte vi poesistafett med Boyes (2019) kärleksdikt "Från en stygg flicka". Det är en lek där klassen delas in i grupper, ställs längst ned i klassrummet för att sedan låta en elev från varje grupp springa till andra sidan av klassrummet där dikten sitter uppsatt. De memorerar så mycket de kan, springer sedan tillbaka och skriver ned det de minns. Därefter är det nästa elevs tur att springa, memorera och skriva ned. Ord för ord, rad för rad, strof för strof växer dikten fram och det lag som snabbast slutför dikten, korrekt ned till minsta kommatecken, vinner. Det är en lek som övar samarbete och memorering. Dikten projicerades sedan på skärm, eleverna tog fram sina häften med dikter av Boye, så att de kunde anteckna och sedan läste och analyserade vi dikten tillsammans. Eleverna började med att identifiera några av de poetiska stilgrepp som vi redan jobbat med (rim, upprepningar, metaforer, liknelser, besjälning) för att därefter försöka lista ut vad det är som hänt som gjort flickan i dikten "stygg". Min förhoppning var att analysen ger dem ökad förståelse för att en dikt, trots sitt ofta korta omfång, bör läsas omsorgsfullt för att kunna uppskattas helt och fullt.

Lektion 7: Rollspel 2: Bröllop

På tredje veckans första lektion var det dags för bröllop. Romantisk musik spelades när eleverna, som var ombedda att bära ljusa kläder, antrade klassrummet. Rollspelet liknade dopceremonin i det att dikter blandades med musik och rit. Eleverna gick två och två fram och lät sina figurer lova varandra evig kärlek och sex av eleverna reciterade kärleksdikter. Efter rollspelet läste eleverna i diktantologin "Kärlek och Uppror: 210 dikter för unga människor" (Artén & Widerberg 2001) och valde ut två dikter som fick representera hur deras klippdockors fortsatta liv skulle komma att se ut.

Lektion 8: "Kunde jag följa dig"

Nästa lektion var det dags för ännu en ny diktsamling och denna gång innehållande begravningsdikter (se bilaga 1). Eleverna diskuterade återigen vad de förväntade sig av dikterna innan vi började läsa. Jag lyfte särskilt fram Boyes (2019) "Kunde jag följa dig" och vi diskuterade Boyes användning av rim, symboler, rytm och upprepningar. Eleverna fick sedan tid att läsa, välja och skriva av en av dikterna. Sex elever anmälde sig till att högläsa på det tredje och sista rollspelet.

Lektion 9: Föreläsning om Karin Boyes liv (del 2)

Nästa lektion var fortsatt föreläsning om Karin Boyes liv. Jag behandlade sidorna ur läroboken om Boyes depression, kärleksrelationer med både män och kvinnor samt självmord.

Lektion 10: Rollspel 3: Begravning

På fjärde veckans första lektion följde det sista rollspelet. Eleverna, ombedda att klä sig i mörka kläder, kom in i ett nedsläckt klassrum. Stämmingsfull klassisk musik spelades och ett ljus brann på varje bänk. Under tystnad (och ett och annat fniss) gick vi igenom dagens program: diktrecitation, musik och begravningssceremoni. Eleverna framförde dikt, lyssnade på musik och till sist hade jag ställt fram en papplåda som fick agera kista. Eleverna turades om att komma fram för att lägga ned och ta farväl av sina figurer. Därefter återgick de till sina bänkar och ceremonin avslutades med att eleverna lutade sig fram och blåste ut sina ljus.

Lektion 11 och 12: Repetition och skriftligt prov

Efter en lektion med repetition och arbete med in-studeringsfrågor lades projektets sista lektion på ett skriftligt prov där analys av Boyes dikter kombinerades med frågor om hennes liv. Till sist gjorde eleverna en utvärdering (se bilaga 2). Detta avslutade projektet.

RESULTAT OCH DISKUSSION

JAG VILLE ANVÄNDA rollspel och lek för att motivera eleverna i mötet med ett viktigt svenskt författarskap och se om lekfulla arbetssätt kunde öka elevernas motivation. Efter slutfört arbete och bedömning av elevernas prov kan jag konstatera att motivationen att ta till sig Boyes dikter hade varit hög och våra gemensamma analyser hade lagt en fin grund till deras självständiga arbete. Elevernas analyser låg på en överlag hög nivå. Jag gav också bonuspoäng till eleverna om de mindes diktstrofer utantill och många kunde rad för rad diktera både ”I rörelse” och ”Ja visst gör det ont”. Även de elever som brukar ha svårare att lyckas, klarade provet. I årskurs sju arbetade klasserna med diktaren Gustaf Fröding på ett liknande vis (Flodkvist Hjort 2023). Sammantaget tjugosex av eleverna deltog i båda projekten och av dessa elever så hade tio elever bättre resultat än i årskurs sju, medan endast fyra presterade sämre (se bilaga 3). Övriga tolv hade samma resultat. Samtliga elever nådde minst betygssteg E, vilket också var fallet i årskurs sju.

Motivationen under själva arbetet var också god, men det märktes en skillnad mellan klasserna. Klass 1 uppskattade inte helt och hållet rollspelen och klippdockorna (se bilaga 3), medan klass 2 tyckte om det annorlunda arbetssättet. I klass 1 råder en mer osäker och ”tonårig” stämning, där elevernas intressen tydligt gått ifrån leken. Min tolkning är att klassen därför hade svårare att ta till sig lek i skolan. Ingen vill uppfattas som ”barnslig”. Klass 2 har snarare barnasinnet kvar, om man kan uttrycka sig så om fjortonåringar, och det är högt i tak gällande elevernas olika beteenden och personligheter. Enligt min tolkning hjälper det dem att ”våga” leka. Samtliga elever genomförde dock uppgifter och rollspel utan att klaga, men när jag i framtiden gör projektet med nya klasser, så kommer jag överväga att anpassa projektet efter klassernas olikheter.

Jag kan se en rad andra utvecklingsmöjligheter. Det som ligger närmast till hands är ett samarbete med religionsämnet, vars centrala innehåll inkluderar: ”Vad religion och livsåskådning kan betyda för människors behov av mening, gemenskap, identitet och förståelse av omvärlden” (Skolverket 2022, s. 191). I och för sig får projektet då en mer religiös, och med stor sannolikhet kristen, inriktning, men en skicklig SO-lärare kan säkert hitta sätt att balansera religionerna och få det att handla mer om riter och tradition än religion.

Det finns också möjlighet att anpassa projektet efter lärarens preferenser gällande diktare. Jag har personligen en stor kärlek till hennes poesi, men Karin Boye skulle förstås kunna bytas ut mot exempelvis Ferlin, Södergran, Malmsten, Lugn eller kanske Tranströmer, alla diktare vars poesi har en sådan bredd och djup att de läses på både dop, bröllop och begravning. Varje lärare kan låta sitt eget tycke och smak guida hen rätt.

Jag kan önska att jag lagt mer tid på att öva högläsning av dikt. Större fokus kunde ha legat på elevernas egen recitation, där betoning, språkmelodi och röstläge borde ha fått mer plats. Elevernas framförande hade ibland mer att önska, men där var ansvaret mitt. De borde fått mer guidning och tid att öva. En annan aspekt jag önskar jag hade insett var att upplägget är perfekt för att öva på högtidstal, både skriva och framföra. Fiktiva tal till en nyfödd, nygift eller nydöd klippdocka – det har möjlighet att bli både roande, berörande och lärorikt. Såsom övning ska vara.

Projektet innehåller några inslag av utantillinläring, vilket kan kännas väl gammaldags. Dessutom efterfrågas att eleverna lär sig något på ytan så oanvändbart som gamla dikter. Så varför? Sundström (2008) skriver om utantillinläring i en essä som behandlar den romerske diktaren Catullus. Sundström beklagar

att utantillinläring redan på hennes tid i folkskola var betraktat som omodernt och menar att barnens förmåga att minnas ska användas bättre: "Man borde stoppa i dem det yppersta av vad litteraturen rymmer, en andlig matsäck av sådant som tål att slita på ett helt liv, och göra det medan tid är: efter tio blir det allt svårare, efter tjugo är det för sent" (Sundström, s. 20). Varje stund då en människa är berövad yttre stimuli finns det utantill inlärd där och berikar livet, menar Sundström: "Är det motvind och spöregn över Västerbron kan man då exempelvis ta fram Alkaios att pigga upp sig med och tänka på att folk huttrade i snöblandat regn även i antiken" (ibid. s. 21). Utantillinläring är med andra ord lärande för livet.

Jag hade också en något diffus önskan att med hjälp av rollspel introducera dikt som ett stöd och en tröst i livet och frågan om huruvida jag nådde mitt mål är till sin natur svårbesvarad. I en studie av Ekstedt och Kristiansson (2008) jämfördes bland annat två klassers upplevelse av vad de lärt sig, där den ena klassen jobbat traditionellt och den andra med rollspel. I intervjuer visade det sig att klassen som jobbad med rollspel upplevde att de lärt sig väldigt lite. Deras faktiska resultat var å ena sidan lite sämre än för de elever som jobbat traditionellt, men å andra sidan inte alls sämre så till den grad som eleverna själva upplevt det. Däremot visade undersökningen att det sociala spelet mellan eleverna och läraren var betydligt bättre i klassen som jobbat med rollspel. Jag utförde inga kvalitativa intervjuer med elever, däremot kvantitativa utvärderingar (se bilaga 4). Min analys utifrån resultaten (bilaga 5) visar något liknande. Klass 1, en högpresterande klass med vissa sociala problem,

tyckte inte lika mycket om projektet som klass 2 och de upplevde inte att arbetsätten var särskilt lärorika. Däremot hade nio av sjutton elever i klassen bättre resultat än i årskurs sju. Klass 2 brukar vanligtvis få lägre resultat än klass 1, men är socialt välfungerande. Deras utvärdering visar tvärtom att de både tyckte om projektet och fann det lärorikt, men deras faktiska provresultat visar att bara en elev gick framåt jämfört med årskurs sju.

Så vad handlar då projektet om? Goda resultat eller att lära sig uppskatta poesi? Min centrala frågeställning handlade om huruvida lek och rollspel kan vara ett stöd i mötet mellan elev och klassisk poesi. Svaret är ja, men på olika sätt. Ena klassen tyckte inte att det var så kul, men lyckades väl resultatmässigt. Andra klassen uppskattade arbetsättet och dikterna, men gick tvärtom inte lika mycket framåt när det gällde provresultat. Rollspelen och leken fanns hur som helst där och vägledde i mötet med poesi. De fungerade både som en motivator och som en ingång till dikterna.

När jag i vardagliga samtal med eleverna efteråt frågade vad de tyckt om projektet i allmänhet och rollspelen och leken med klippdockor i synnerhet, så uttryckte de att det varit "kul", "annorlunda" och "lite märkligt". När jag frågade dem om det var lärorikt ställde de sig frågande. "Lära sig? Du sade att det var en lek?"

Jag och eleverna hade lekt fram ett liv, lekt fram en sorg, lekt fram en tröst. Gott så.

REFERENSLISTA

- ★ Abramowicz, N. (2024). "Svensk kulturellit vägrar erkänna sin maktposition." *Göteborgs-Posten* 2024-04-04.
- ★ Artén, A. & Widerberg, S. (red.) (2001). *Kärlek och uppror: 210 dikter för unga människor*. En bok för alla.
- ★ Boye, K. (2019). Samlade dikter. Modernista.
- ★ Ekstedt, F. & Kristiansson, M. (2008). *Upplevelsebaserat lärande eller traditionell katederundervisning – En jämförande studie av undervisning i två gymnasieklasser*. Göteborgs universitet.
- ★ Flodkvist Hjort, M. (2023). *"Havet välte, stormen ven' Får jag sno den raden? – Att fördjupa sig i ett författarskap*. Skolporten.
- ★ Heath, C. & Alfredsson, K. (2006). *Upplevelsebaserat lärande – att handleda spel, rollspel och simuleringar i klassrummet*. Liber/Myndigheten för Skolutveckling.
- ★ Mukka Nordlund, A. & Wall, F. (2020). *Rollspel som didaktiskt verktyg inom samhällskunskap*. Malmö universitet.
- ★ Skolverket (2022). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet – Lgr22*. Skolverket.
- ★ Sonnert, E. (1999). *Magasinet – svenska författare*. Gleerups utbildning AB.
- ★ Sundström, G-B. (2008). *Bitar av mig själv*. Norstedts.
- ★ Unicef Sverige (2024). *Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter*. Unicef Sverige. https://assets.ctfassets.net/gl8rzq2xcs2o/FUJ64Tf4T7SHdFcZPj7Y/ccbb852ddac1ff7287134cdf7579b691/UNICEF_Barnkonventionen_fullversion_2024_1_.pdf (2024-02-13)
- ★ Vreeswijk, C. (1980). *Turistens klagan* [sång från albumet *Turistens klagan*]. Metronome.

APPENDIX

BILAGA 1: LITTERATURLISTOR

Dikter till dop och namngivning

Boye, K. "I rörelse" och "Till någon som är mycket ung"
Hallqvist, B G. "Små saker"
Lindgren, B. "Vi är blommor"
Lindorm, E. "Lyckans minut"
Lugn, K. "Du ska få ett Panoramafönster"
Löwenhjelm, H. "Är det du, är det du, allra käraste barn"
Olsson, L. "Nu är du liten" och "Precis så här"
Swirszczynska, A. "Jag är en kattmamma"
Wirsén, S. "Sammetsöga" och "Var fanns du"

Dikter till bröllop

Boye, K. "Hur kan jag säga", "Idyll" och "Morgon"
Ferlin, N. "I Folkviseton"
Fröding, G. "En vårfästmö (om jag hade haft någon)"
Lagerkvist, P. "Det blir vackert där du går" och "När du ler förbleknar allt omkring dig"
Stagnelius, E J. "Amanda"

Södergran, E. "Rosen"
Taube, E. "Så skimrande var aldrig havet"
Tranströmer, T. "C-dur"
Yoshitaka, F. "Innan vi möttes"

Dikter till begravning:

Andersson, D. "Jag skall gå genom tysta skyar"
Auden, W.H. "Begravningsblues"
Blomberg, E. "Var inte rädd för mörkret"
Boye, K. "Allt, allt jag ägde", "De lugna stegen bakom", "Jag vet en väg som leder hem" och "Kunde jag följa dig"
Burman, A. "När en blomma bryts av"
Ferlin, N. "Inte ens en grå liten fågel"
Fröding, G. "I solnedgången"
Gullberg, H. "Död amazon"
Lagerkvist, P. "Det är vackrast när det skymmer, "En gång" och "En gång blir allting stilla"
Nilsson, U. "Marsvinspsalm nr 1"
Åkerlind, E. "I ljuset"

BILAGA 2: UTVÄRDERING

Utvärdering: Karin Boye och poesi från vaggan till graven.

Under projektet fick du en klippdocka att ta hand om. Klippdockan gav du ett namn i en dopceremoni, gifte bort på ett bröllop, samt sade farväl till under en begravning. Du högläste dikt vid minst ett av dessa tillfällen. Projektet riktade in sig på diktaren Karin Boye, hennes liv och dikt. Vi läste om hennes liv, analyserade hennes dikter och läraren föreläste.

Värdera de olika delarna av arbetet från 1–5 utifrån värdeorden nedan:

Få en klippdocka:

Intressant				
1	2	3	4	5
Roligt				
1	2	3	4	5

Lärorikt
I 2 3 4 5

Läsa och analysera Karin Boyes dikter och lära sig vissa av dem utantill:

Intressant
I 2 3 4 5

Roligt
I 2 3 4 5

Lärorikt
I 2 3 4 5

Rollspel och högläsa dikt – dop, bröllop och begravning:

Intressant
I 2 3 4 5

Roligt
I 2 3 4 5

Lärorikt
I 2 3 4 5

Föreläsningar om Karin Boye

Intressant
I 2 3 4 5

Roligt
I 2 3 4 5

Lärorikt
I 2 3 4 5

Övriga kommentarer:

BILAGA 3: RESULTAT AV UTVÄRDERING, SAMT PROVRESULTAT

Klass 1: 17 elever

Få en klippdocka Medelvärde:

Intressant 2,3
Roligt 3,3
Lärorikt 2,0

Läsa och analysera Boyes dikter

Intressant 2,2
Roligt 2,1
Lärorikt 3,3

Rollspel och högläsa dikt

Intressant 2,0
Roligt 3,0
Lärorikt 2,3

Föreläsningar om Karin Boye

Intressant 2,2
Roligt 1,9
Lärorikt 3,2

Kommentarer från eleverna:

- Gör något roligare
- Bra sätt att lära ut

Resultat på prov: Antal

E 2 st
D 5 st
C 3 st
B 3 st
A 4 st

Min kommentar:

Femton av eleverna deltog också i poesiprojektet i åk 7. Sju elever höjde sina resultat jämfört med sjunde klass. Två presterade lägre.

Klass 2: 15 elever

Få en klippdocka   Medelvärde:

Intressant	4,0
Roligt	4,6
Lärorikt	3,1

Läsa och analysera Boyes dikter

Intressant	3,3
Roligt	3,0
Lärorikt	4,3

Rollspel och högläsa dikt

Intressant	4,0
Roligt	4,0
Lärorikt	3,7

Föreläsningar om Karin Boye

Intressant	3,5
Roligt	3,4
Lärorikt	4,3

Kommentarer:

- Bra projekt
- Jag tyckte om att du blandade från flera ämnen i ett arbetsområde och att du försökte göra det roligt med dockorna. Det var enklare att lära sig en dikt om man först fick analysera den. PS. Min figur blev aldrig begravd och dess ande går fortfarande runt i skåphallen.
- Jag tycker det var ett bra projekt, men att lära sig dem utantill var mest jobbigt och tråkigt. Annars tyckte jag resten var jättebra.
- Allt förutom Boye och Fröding. Jag ber, jag orkar inte med dom!
- Sättet vi har lärt oss på har varit nytt och roligt.
- De flesta elever lär sig bättre när det är roligt (och det här var kul).

Resultat på prov: Antal

E	4 st
D	3 st
C	3 st
B	1 st
A	5 st

Min kommentar:

Fjorton av eleverna deltog också i poesiprojektet i åk 7. Av dessa höjde en elev sitt resultat jämfört med sjunde klass. Två presterade lägre.

SKOLPORTEN